

Plan van aanpak 2023-2026

Regeling specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering,
cultuurparticipatie en de sociale basis 2023–2026

Inhoudsopgave	
1. Inleiding	2
2. Waar staat de gemeente Berkelland	3
2.1. Visie en ambities	3
2.2. Wat vertellen de cijfers ons?	5
2.3. De belangrijkste opgaven voor gezondheid en sociale basis in Berkelland	6
3. Sport en cultuur als pijlers van de sociale basis	7
3.1. Sport en cultuur: de ambities	7
3.2. Brede regeling Combinatiefuncties	10
4.1. Terugdringen gezondheidsachterstanden	11
4.2. Een gezonde fysieke leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten	13
4.2.1. Gezonde leefomgeving	13
4.2.2. Klimaatverandering	15
4.3. Versterken Sociale Basis	15
4.3.1. Mantelzorg	17
4.3.2. Een tegen Eenzaamheid	18
4.3.3. Vrijwilligerswerk	19
4.4. Een gezonde leefstijl	20
4.4.1. Opgroeien in een kansrijke omgeving en vroeg signalering alcoholproblematiek	20
4.4.2. Terugdringen van roken	21
4.5. Het versterken van de mentale weerbaarheid en mentale gezondheid	22
4.5.1. Welzijn op Recept	24
4.6. Vitaal Ouder worden	25
4.6.1. Ouderen en veerkracht	25
4.6.2. Bewegen voor ouderen en valpreventie	26
4.6.3. Gezond Voedingspatroon bij ouderen	27
5. Samenwerking Achterhoek	28
6. Kennis- en adviesfunctie GGD en coördinatie regionale preventie	30
6.1 Coördinatiekosten regionale aanpak preventie	30
7. Begroting	31
8. Communicatie en monitoring	32

1. Inleiding

Verschillende maatschappelijke ontwikkelingen zoals vergrijzing en ontgroening, een afname van de beroepsbevolking en een tekort aan mantelzorgers en vrijwilligers leiden tot oplopende wachtlijsten in de zorg en een toenemende vraag naar ondersteuning. Het bieden van passende ondersteuning aan onze inwoners ligt onder druk. In Berkelland gaan wij voor een toekomstbestendig sociaal domein, waarbij we ernaar streven dat onze inwoners zo lang, zo vitaal en zo actief als mogelijk mee kunnen doen. Preventie is en blijft een speerpunt in ons beleid om te voorkomen dat problemen ontstaan of erger worden. Ons [beleidskader preventie \(2021\)](#) is daarin leidend.

Een verschuiving van zorg en ziekte naar gedrag en gezondheid

Om te voorkomen dat we vastlopen is het van belang om de beweging van zorg en ziekte naar gedrag en gezondheid te maken. [Het Gezond en Actief Leven Akkoord \(GALA\)](#) is een landelijk akkoord waarin de Rijksoverheid, gemeenten en zorgverzekeraars afspraken hebben gemaakt om in gezamenlijkheid de beweging naar 'de voorkant' te maken en waarin een gezonde samenleving centraal staat. We werken toe naar zelf- en samenredzaamheid in plaats van geïndiceerde zorg. Het GALA verbindt [het Sportakkoord II](#), [de Landelijke Nota Gezondheidsbeleid](#), [Nationaal Preventieakkoord](#), [Integraal Zorgakkoord \(IZA\)](#), [Wonen Ondersteuning en Zorg voor Ouderen \(WOZO\)](#) en [de Omgevingsvisie](#).

Verbinding met andere domeinen

Achter een verminderde gezondheid schuilen meer factoren die verder gaan dan het gezondheidsdomein. Armoede, schulden, problemen rondom huisvesting, eenzaamheid, werkloosheid, een beperking, een lage opleiding of de kwaliteit en de inrichting van de leefomgeving hebben invloed op de gezondheid. Om de gezondheid van onze inwoners te beschermen, bewaken en bevorderen slaan het fysieke, sociale en economische domein de handen in elkaar.

Integraal plan Sociale Basis Berkelland

Een sterke sociale basis helpt bij het vroegtijdig signaleren van problemen en het werkt preventief. In samenwerking met partners en de GGD Noord- en Oost- Gelderland (NOG) beschermen, bewaken en bevorderen we de gezondheid van inwoners en nemen we hier gedeelde verantwoordelijkheid in. De gemeente Berkelland heeft de afgelopen jaren al ingezet op welzijn en preventie. Met de komst van [het GALA](#), [IZA](#) en [WOZO](#), [Hervormingsagenda Jeugd](#) en [de Inclusie Agenda](#) ziet de gemeente Berkelland een kans om de ingeslagen weg te versnellen en te bestendigen.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 geven we een beeld van onze gemeente, zowel op visie en ambities, als op cijfers en onze opgaven. In hoofdstuk 3 beschrijven we hoe sport en cultuur belangrijke pijlers zijn in onze sociale basis. In hoofdstuk 4, de kern van ons plan van aanpak, benoemen we per GALA-thema de huidige situatie, onze doelen en beoogde resultaten. In hoofdstuk 5 en 6 beschrijven we achtereenvolgens onze regionale samenwerkingsstructuren en de rol van de GGD binnen het GALA. In hoofdstuk 7 tot 10 komen de randvoorwaarden van dit plan aan bod in de begroting, communicatie, monitoring en evaluatie en de bijlagen.

2. Waar staat de gemeente Berkelland

In dit hoofdstuk beschrijven we achtereenvolgens onze visie en ambities, de belangrijkste cijfers over onze gemeente en de belangrijkste opgaves voor gezondheid binnen Berkelland.

2.1. Visie en ambities

De gemeente Berkelland is één van de 30 grootste plattelandsgemeenten van Nederland. Het ligt in de Achterhoek en grenst aan Twente (Overijssel) en Duitsland. De gemeente is met 43.992 inwoners (31 januari 2023, bron: CBS) de op 2 na grootste gemeente in de Achterhoek. Onze visie en ambitie staan omschreven in onze voornaamste kaders. Deze benoemen we in deze paragraaf omdat ze ons richting geven in hoe wij invulling willen geven aan het GALA.

Het [coalitieakkoord Wederzijds Vertrouwen 2022 – 2026](#) zet in op een toekomstbestendig sociaal domein met aandacht voor gelijke kansen en toegankelijkheid, werken vanuit de bedoeling, gerichte armoedebestrijding en een sterke sociale basis gericht op preventie en gezondheid. Dit doen we samen met sport, cultuur & wijk- en kerngericht werken. Want we willen dat onze inwoners zo lang, vitaal en actief mogelijk mee kunnen blijven doen. En we willen dat onze jongeren veilig en 'zo thuis mogelijk' opgroeien en zich kunnen ontwikkelen tot zelfstandige volwassenen. De huidige uitgangspunten in het sociaal domein zijn: positieve gezondheid, normaliseren en de-medicaliseren en werken vanuit de bedoeling. Deze zijn leidend in de transformatie van het sociaal domein.

Op het gebied van preventie is op nationaal niveau gekozen voor drie thema's: roken, overgewicht en overmatig alcoholgebruik. Het regionaal Preventie Akkoord kijkt breder [8RHK-Preventie-Akkoord-2020-2030.pdf](#). Hier ligt de focus namelijk op gezonde leefstijl, veerkracht en weerbaarheid en de basis op orde. De gemeente Berkelland gaat nóg een stap verder, door naast de thema's vanuit het regionaal Preventie Akkoord ook aandacht te hebben voor gezond en veilig opgroeien. Er gebeurt al het nodige als het gaat om preventie in Berkelland. Zo hebben we vanuit ons beleidskader [Samen Denken Samen Doen](#) in het sociaal domein de afgelopen jaren geïnvesteerd in het voorkomen van zwaardere zorg en/of ondersteuning. We zien preventie als alle inzet die voorkomt en/of uitstelt dat zwaardere inzet nodig is binnen het gehele sociaal domein. In het sociaal domein de afgelopen jaren geïnvesteerd in het voorkomen van zwaardere zorg en/of ondersteuning. We zien preventie als alle inzet die voorkomt en/of uitstelt dat zwaardere inzet nodig is binnen het gehele sociaal domein.

In het beleidskader publieke gezondheid is een verbinding gemaakt met de Omgevingsvisie Berkelland. Gezondheid is namelijk meer dan 'niet ziek zijn'. Gezondheid gaat ook over veerkracht, over meedoen in de maatschappelijk, over betekenisvol werk of andere activiteiten en over de omgeving waarin je leeft. Met het verbinden van de verschillende nota's ontwikkelen we een collectief eigenaarschap tussen de domeinen en de programma's.

De [omgevingsvisie Berkelland](#) is uitgewerkt vanuit een integraal perspectief. Dat wil zeggen dat het niet alleen om ruimtelijke vraagstukken gaat, maar ook over sociale en economische vraagstukken en ontwikkelingen. Sociale ontwikkelingen en karakteristieken hebben, evenals

economische ontwikkelingen, invloed op de invulling van de leefomgeving. Deze onderdelen zijn in samenhang bekeken en vertaald naar de leefomgeving van de toekomst.

In de Sport- en Beweegvisie Berkelland 2033 beschrijven we dat een gezonde leefomgeving een omgeving is die bewoners als prettig ervaren, waar gezonde keuzes gemakkelijk en logisch zijn en waar negatieve invloeden op gezondheid zo klein mogelijk zijn. We streven naar een zo gezond mogelijke leefomgeving waar de drempel tot sport en bewegen laag is. Dit doen we door het belang van gezondheid en bewegen onderdeel te maken van afwegingen binnen het ruimtelijk beleid, samen met inwoners. Dit komt ook terug in de Omgevingsvisie. Het gaat er in ieder geval om dat we voldoende ruimte creëren om te bewegen, elkaar te kunnen ontmoeten en actief bezig te kunnen zijn. We zien daarbij een nadrukkelijk rol voor bestaande sportparken en -accommodaties om zich ook tot een meer openbare voorziening te ontwikkelen. Daarnaast hebben we ook aandacht voor de relatie tussen kernen en het buitengebied in Berkelland, bijvoorbeeld door te zorgen voor goede voet- en fietsverbindingen kunnen we op een positieve manier bijdragen aan een vitale- en sportieve leefomgeving.

In het Groenbeleidsplan 2024-2033 en in het Beleidsplan Spelen en bewegen in de openbare ruimte 2022-2031 zijn diverse richtlijnen voor het openbaar groen in de kernen opgenomen ten behoeve van een gezonde leefomgeving. Groen heeft een positieve invloed op de gezondheid: groen reguleert de temperatuur, levert zuurstof, beschermt tegen zon en wind, en vangt stof op. In het Groenbeleidsplan is aangegeven dat we streven naar voldoende groen in de kernen, waarbij de richtlijn 3-30-300 wordt toegepast: 3 bomen in het zicht, 30% groen in de buurt, en binnen 300 meter een koele plek van voldoende omvang. Daarnaast zijn er diverse acties omschreven om spelen en bewegen in de openbare ruimte te stimuleren, denk aan speelplekken, trapveldjes, skateplekken, en sporttoestellen in openbaar groen. Groen kan een goede bijdrage leveren aan een gezonde leefomgeving, en we willen met paden en bankjes op mooie plekken, het aantrekkelijk maken voor jong en oud om buiten te komen voor ontmoeting of beweging.

Om in te spelen op de klimaatverandering is aandacht voor de aanpassing van de fysieke openbare ruimte. Klimaatadaptatie vindt plaats op gebied van groen, wegen, riolering en water. Zo wordt de overlast van hitte, droogte en wateroverlast verminderd.

Onze visie op een inclusief Berkelland staat verwoord in onze Lokale Inclusie Agenda 2023-2027: Wij staan voor een inclusieve samenleving. Dat is een samenleving waarin iedereen ertoe doet en van waarde is, ongeacht verschillen. Diversiteit in al haar facetten is de norm en niemand is de uitzondering. Iedereen heeft dezelfde rechten en krijgt dezelfde kansen om zelfstandig mee te doen op alle terreinen van het leven. Niemand werpt drempels op voor de ander om mee te kunnen doen. Bij het streven naar gelijke kansen hebben wij oog voor het verschillend kapitaal (persoonlijk, cultureel economisch en sociaal) dat je van jongs af aan mee krijgt. Alle voorzieningen zijn toegankelijk voor iedereen. Daarmee creëren we een inclusieve omgeving voor iedereen. Dit heeft een normaliserende en preventieve werking waardoor mensen veel minder afhankelijk zijn van speciale voorzieningen.

2.2. Wat vertellen de cijfers ons?

Als gemeente vinden we het belangrijk om datagedreven te werken en ons beleid te baseren op cijfers. De GGD Noord- en Oost- Gelderland (NOG) heeft vanuit haar kennis- en adviesfunctie voor de gemeente Berkelland een 'Kennisdocument – indicatoren' opgesteld (bijlage 1). De GGD NOG heeft voor de gezondheidscijfers input gehaald uit diverse bronnen: het CBS, RIVM, Nationaal Kompas Volksgezondheid, Berkelland.incijfers.nl en de GGD monitors Jeugd, Jongvolwassen en Ouderen. Aan de hand van de GALA-thema's zijn de indicatoren beschreven. Daarnaast heeft de GGD NOG per thema een duiding van de cijfers gegeven, waarbij wordt ingegaan op de gezondheidsverschillen en risicogroepen.

De gemeente Berkelland staat voor grote uitdagingen. Aan de ene kant zien we een positief beeld. Uit deze cijfers kunnen we opmaken dat inwoners van Berkelland over het algemeen gezonder en gelukkiger leven ten opzichte van de regio Noord Oost Achterhoek en Nederland. Zo is de levensverwachting in goed ervaren gezondheid hoger dan in de regio Noord Oost Achterhoek of Nederland. Ook zien we dat de sociale samenhang en de leefbaarheid hoog zijn en dat er door jong en oud meer wordt bewogen dan het landelijk gemiddelde. Dit is een mooie bevestiging van de inzet van de afgelopen jaren op welzijn en gezondheid, van ons en alle partners. En een bevestiging dat het goed leven is in de Achterhoek!

Toch zetten de cijfers ons vooral aan tot actie en de urgentie om gezondheid hoog op de agenda te houden. Want hoewel we relatief goed scoren, zijn de uitdagingen groot. Een aantal opvallende punten uit de monitor:

- Op het gebied van gezondheidsachterstanden zien we dat 32% procent van de inwoners een laag opleidingsniveau heeft. Daarnaast heeft 13% van onze inwoners moeite met rondkomen.
- We zien dat 41% van de inwoners kampt met eenzaamheid en dat er een stijging is voor sociale eenzaamheid.
- Onze gemeente heeft een hoog percentage mantelzorgers (18%), maar 12% is tamelijk zwaar- tot overbelast door het geven van die mantelzorg.
- 18% van de kinderen van 9/10 jaar heeft overgewicht. Bij volwassenen is dit 53%.
- We zien dat alcoholgebruik fors is. Zo is het aantal middelbare scholieren dat recent alcohol heeft gedronken hoog (41%) en ook het percentage jongvolwassenen dat niet voldoet aan de alcoholnorm van maximaal 1 glas per dag (68%). Bij volwassenen is dit percentage 66%.
- Binnen Nederland is het mentaal welbevinden onder jongeren de afgelopen jaren stabiel gebleven, wel zien we een stijging in het aantal jongeren dat stress ervaart door met name school/huiswerk/prestatiedruk. 28% van de Berkellandse scholieren ervaart psychische klachten, binnen Nederland ligt dit percentage op dit moment op 27%. Onder jongvolwassenen is het percentage met psychische klachten en/of stress in Berkelland significant lager dan het landelijk gemiddelde.
- De vergrijzing in Berkelland is hoog. Dat zien we ook terug in een hoog aantal inwoners met dementie (250).

In hoofdstuk 4 geven we per GALA thema een beeld van de huidige situatie en duiden deze dan ook cijfermatig. Hier vatten we dit beeld in 2.3 samen met de belangrijkste opgaven die wij uit deze data halen.

2.3. De belangrijkste opgaven voor gezondheid en sociale basis in Berkelland

Gezonde leefstijl

Uit de indicatoren van de GGD NOG blijkt dat er onder alle doelgroepen (jongeren, jongvolwassenen en volwassenen) in Berkelland meer dan gemiddeld alcohol wordt gedronken en dat het aantal jongeren dat wekelijks rookt 2% hoger is dan in de regio Noord Oost Achterhoek en 3% hoger dan in heel Nederland.

Toenemende mentale ongezondheid

Uit onderzoek vanuit de GGD komt naar voren dat Berkellandse kinderen (4-12 jaar) een licht verhoogde kans op psycho sociale problemen (24%) hebben. Tevens ervaart ruim een kwart van de middelbare scholieren in Nederland psychische problemen. Dit beeld komt overeen met de Berkellandse middelbare scholieren. Daar staat tegenover dat de weerbaarheid van kinderen en middelbare scholieren binnen Berkelland hoger is dan het landelijk gemiddelde.

Gezondheidsverschillen tussen verschillende SES-groepen

Vooraf inwoners met een lage Sociaal Economische Status (SES) zijn extra kwetsbaar om gezondheidsproblemen te krijgen. Extra inzet vanuit het sociaal domein en de leef- en woonomgeving voor deze inwoners is daarom noodzakelijk. Voor statushouders zijn er specifieke gezondheidsrisico's. Dat blijkt uit onderzoek van Pharos. Denk hierbij aan de verhoogde kans op diabetes en overgewicht. We zien een risico in de overgang van tijdelijke verblijfsvergunning naar permanent verblijf. Vanaf dit moment hebben we minder zicht op deze groep.

Dubbele vergrijzing

Door de dubbele vergrijzing hebben in de toekomst steeds meer inwoners van de Achterhoek een chronische aandoening, vaak zelfs meerdere aandoeningen tegelijk. De groep kwetsbare ouderen, ten gevolge van bijvoorbeeld dementie, neemt toe. Dit heeft grote impact op de samenleving.

Meer zorgvraag dan -aanbod

Het aantal beroepskrachten in zorg en welzijn neemt af en het aantal zorgvragen neemt toe. Deze disbalans vormt een risico voor de kwaliteit en toegankelijkheid. Wachtlijsten groeien en professionals moeten keuzes maken over welke zorg zij nog kunnen leveren. We staan voor een belangrijke opgave om de zorgcontinuïteit te kunnen waarborgen.

Informele zorg en vrijwilligers

De groeiende groep jonge ouderen (65-75 jaar) zijn de mogelijke mantelzorgers van morgen. We zien dat de druk op mantelzorgers en vrijwilligers toeneemt, terwijl ze onmisbaar zijn voor een sterke sociale basis.

3. Sport en cultuur als pijlers van de sociale basis

Sport en cultuur maken onderdeel uit van de sociale basis van Berkelland. Sport en cultuur hebben namelijk een inclusieve en preventieve werking. Zij dragen bij aan gezondheid en daarmee aan het voorkomen van problematiek waarvoor zorg en ondersteuning nodig is. De combinatiefunctionarissen zijn daar bijvoorbeeld dagelijks mee bezig.

In dit hoofdstuk beschrijven we eerst op hoofdlijnen wat de ambities zijn op het terrein van sport en cultuur. Daarna beschrijven we hoe de regeling combinatiefunctionarissen daaraan bijdraagt. Door deze beschrijving wordt duidelijk dat onze doelen binnen de GALA thema's (zie hoofdstuk 4) ook door inzet van sport en cultuur worden bereikt.

3.1. Sport en cultuur: de ambities

Sport en bewegen

We werken binnen het regionaal Sportakkoord met een vijftal thema's die aansluiten bij de maatschappelijke, sociale en economische uitdagingen waar wij als regio voor staan:

1. inclusie en diversiteit;
2. vaardig in bewegen;
3. vitaal en veilig sportklimaat;
4. maatschappelijke waarde van topsport;
5. sport en preventie.

De ambities in onze lokale 'Sport en Beweegvisie Berkelland 2033' zijn:¹

Vanuit de samenwerking binnen de Achterhoek is in 2020 ook al de stap gezet naar een Lokaal Beweeg- en Sportakkoord – 'Heel Berkelland Beweegt'. Met ruim 80 maatschappelijke partners is gewerkt aan het realiseren van drie concrete ambities:

1. Een gezonde generatie
2. Het begeleiden van volwassen doelgroepen naar passend sport- en beweegaanbod
3. Het realiseren van een toekomstbestendig sport- en beweeglandschap

Ter verduidelijking in schema de verbinding tussen de nationale, regionale en lokale agenda:

¹ Sport- en Beweegvisie Berkelland 2033.pdf

Het plan van aanpak per jaar:

2023:

- Het Regionaal Beweeg- en Sportakkoord – 'Achterhoek in Beweging' is herijkt.
- 'Heel Berkelland Beweegt' is herijkt in lijn met het nationaal en regionaal sportakkoord (Heel Berkelland Beweegt II);
- De lokale 'coördinator preventie en sport' is gestart. Hij/zij werkt aan sterkere verbindingen tussen de regionale en lokale thema's en uitvoering van projecten;
- Binnen de lokale stuurgroep is een brede vertegenwoordiging van domeinen aanwezig;
- Processen voor samenwerking, het opstarten van projecten en communicatie zijn herijkt in lijn met de herijkte inhoud van het Lokale beweeg- en sportakkoord.
- Professionals zijn toegerust op cultuursensitief werken en krijgen handvatten aangereikt om multiculturele cases op te lossen.

2024:

- Er is een sportplatform ingericht dat sport- en beweegaanbieders verbindt. Dit platform behartigt tevens hun belangen. Het platform brengt bovendien de belangen en behoeften van individuele sporters in Berkelland goed in beeld. Daarmee is het de schakel tussen gemeentelijk beleid en sportorganisaties.
- De groep oudkomers is beter in beeld bij de Voormekaarteams en andere zorgprofessionals. Met oudkomers bedoelen we mensen die ingeburgerd zijn en inmiddels een permanente verblijfstatus hebben.

2025 t/m 2026:

De akkoorden 'Achterhoek in Beweging II' en 'Heel Berkelland Beweegt II':

- realiseren meer sterke verenigingen, open clubs en vitale sportparken in Berkelland waar breedtesporters en talenten uit de voeten kunnen;
- vergroten de organisatiekracht van sportaanbieders;
- Versterken en professionaliseren het vrijwillig bestuurlijk- en technisch kader van sportaanbieders;
- zorgen ervoor dat meer sportaanbieders de minimaal noodzakelijke stappen richting een sociaal veilige sportomgeving zetten (basiseisen sociaal veilige sport);
- dragen bij aan het wegnemen van financiële, sociale en praktische drempels voor inwoners om te gaan sporten en bewegen;

- realiseren meer en beter passend aanbod bij sportclubs voor alle groepen inwoners in Berkelland;
- zorgen voor de begeleiding van meer kwetsbare doelgroepen naar passend sport- en beweegaanbod (ook over gemeentegrenzen heen);
- genereren meer aandacht voor een sociaal veilig sportklimaat waar iedereen, sporters met en zonder beperking, zich welkom en geaccepteerd voelen;
- ontwikkelen en jagen initiatieven aan die bijdragen aan een kwalitatief goede en toegankelijke sportieve buitenruimte in Berkelland voor alle inwoners;
- versterken de sport- en beweeginfrastructuur in Berkelland zodat kinderen en jongeren in hun directe leefomgeving voldoende mogelijkheden hebben om te sporten en bewegen;
- ontwikkelen initiatieven die gezonde voeding stimuleren op scholen, kinderopvang, buitenschoolse opvang en bij sportverenigingen en clubs;
- versterken van de domeinoverstijgende samenwerking tussen sport, zorg en welzijn door actief aangehaakt te blijven bij de bestaande regionale samenwerkingsverbanden, zoals bijvoorbeeld de thematafels, ketensamenwerkingen binnen het Integrale ZorgAkkoord (IZA), en het Gezond en Actief Leven Akkoorden (GALA);
- monitoren en evalueren welke interventies in welke mate bijdragen aan het activeren van een gezonde leefstijl in alle bevolkingsgroepen.

Cultuur

In 2021 heeft het college en de gemeenteraad de [‘visie en Uitvoeringsprogramma Cultuur & Erfgoed: de smeerolie van Berkelland’](#) vastgesteld. Elke paar jaar wordt het bijbehorende uitvoeringsprogramma geactualiseerd. Op dit moment werken we aan een museumvisie, een kerkenvisie en een Cultuurakkoord. De kerkenvisie draagt bij aan de toekomst van ons religieuze erfgoed, plekken die belangrijk blijven voor de identiteit van een kern of dorp en voor onze geschiedenis en saamhorigheid. Het Cultuurakkoord is van onderwijs, culturele aanbieders en de gemeente om samen te zorgen voor duurzaam en kwalitatief cultuuronderwijs binnen en buiten de school. Het Cultuurakkoord wordt daarna verbreed naar sociale partners en naar cultuureducatie voor volwassenen en kwetsbare doelgroepen. De komende 8 tot 10 jaar zetten we in op:

Toekomstbestendigheid van organisaties en verenigingen

- Ondersteunen van organisaties en verenigingen met een cultuur- en erfgoedmakelaar
- Ondersteunen van organisaties en verenigingen door middel van een [tijdelijk transformatie- en innovatiefonds](#) waarmee ze een toekomstplan op kunnen stellen
- Aanhaken op [‘Regioplan culturele infrastructuur Achterhoek’](#), via het gemeentelijk samenwerkingsverband [CEPA \(Cultuur en Erfgoed Pact Achterhoek\)](#)

Cultuureducatie: een leven lang leren

- [Beleidskader](#) ‘muziek-, kunst- en cultuuronderwijs’ evalueren en herijken
- Cultuureducatie meer toegankelijk maken voor volwassenen en kwetsbare doelgroepen
- Uitvoering beleidsplan [Samen Vaardig 2020-2023 Bibliotheek Oost-Achterhoek](#) (BOA)
- Ontwikkelen nieuw beleidsplan van BOA vanaf 2024
- Verkennen aansluiting cultuur- en muzikeducatie van basisonderwijs naar voortgezet onderwijs
- Voortzetten gemeenschappelijke [regeling Erfgoed centrum Achterhoek en Liemers](#) (ECAL)

Cultuur en erfgoed is van iedereen

- Jeugdfonds Sport en Cultuur toegankelijk houden
- Museumvisie
- Jeugdlidmaatschap bibliotheek

3.2. Brede regeling Combinatiefuncties

In Berkelland wordt met behulp van de Brede Regeling Combinatiefuncties (BRC) voor 11,2 fte aan combinatiefunctionarissen ingezet. De BRC-regeling hanteert 6 profielen: buurtsportcoach, cultuurcoach, combinatiefunctionaris onderwijs, clubkadercoach (inclusief verenigingsmanager en sportparkmanager), beweegcoach en de coördinator preventie en sport. In Berkelland worden alle profielen ingevuld. De combinatiefunctionarissen werken aan de ambities die in de vorige paragraaf zijn benoemd. Deze sluiten aan bij de (nieuwe) landelijke doelen Brede Regeling Combinatiefunctionarissen en leveren daarmee een belangrijke bijdrage aan de GALA thema's die we beschrijven in hoofdstuk 4.

Plan van aanpak 2023:

- De inzet van combinatiefunctionarissen (CF) is herijkt aan de hand van de nieuwe bestuurlijke afspraken;
- De rol van Coördinator sport & preventie is belegd;
- Er heeft een traject ter deskundigheidsbevordering van de CF plaatsgevonden rondom duurzaam verbinden en integraal werken aan de sociale basis.

2024 t/m 2026:

- In elke kern in Berkelland werkt een CF Sportparkmanager samen met sportclubs aan een vitaal sportpark en sterke aanbieders;
- Meer sportclubs maken de ontwikkeling naar een 'open club';
- In elke kern wordt meer passend beweegaanbod voor (kwetsbare) doelgroepen ontwikkeld;
- Het aantal begeleidingstrajecten van de beweegmakelaar neemt toe;
- De CF cultuurcoaches (cultuur- en erfgoedmakelaar) werken in elke kern met cultuuraanbieders aan toekomstbestendigheid van aanbod;
- De inzet van de CF draagt bij aan het versterken van de verbinding tussen cultuur, erfgoed met het Sociaal Domein;
- In elke kern neemt de beweeg- en cultuurparticipatie onder alle inwonersgroepen toe;
- De CF vervullen een belangrijke rol als netwerkpartner en (project)ontwikkelaar vanuit een brede maatschappelijke samenwerking;
- De CF(-organisaties) weten waar de opgaven en kansen liggen en weten daarbij de kracht van maatschappelijke organisaties en inwoners optimaal te benutten;
- De CF werken intensief samen met het Voormekaarteam (het sociale team van de gemeente Berkelland), partijen uit zorg en welzijn en de gemeentelijke contactpersonen om de beweging van zorg naar voorliggend sport-, cultuur- en welzijnsaanbod te realiseren.